

Meldcode en MOA

Jenaplanschool de Oostpoort

Verantwoordelijk: Directie/IB/Vertrouwenspersoon
Geëvalueerd: oktober 2025

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Wat is een afwegingskader en hoe werkt het?	3
2. Situaties van onveiligheid	3
3. Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?	4
4. Vijf afwegingsvragen in stap 4 van de Meldcode.....	5
5. Stappen	6
6. Omschrijving van de Stappen 1 t/m 5	8
Stap 1: In kaart brengen van signalen	8
Stap 2: Collegiale consultatie en zonnodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het terrein van letselduiding	8
Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind.....	8
Stap 4: Risicotaxatie a.d.h.v. afwegingskader	9
Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis	9
7. Participatie van het kind	10
8. Wettelijke verplichtingen.....	12
Verantwoordelijkheid	12
Jaarlijks overleg.....	12
Overleg over scholing en toerusting van de medewerkers.....	12
Hoe gaat de organisatie om met vertrouwelijke informatie	12
Instructie gebruik Kindcheck.....	12
Hoe wordt er binnen de meldcode gedocumenteerd	13
Deskundigheid eer gerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis.....	13
9. Meldplicht bij seksueel misbruik in het onderwijs (MOA)	14
Bijlagen.....	16
Bijlage 1 Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure.....	16
Acute onveiligheid	16
Structurele onveiligheid.....	17
Disclosure	17
Bijlage 2 Meldformulier voor professionals.....	19
Bijlage 3 Kindcheck	24

Inleiding

In het protocol meldcode De Oostpoort, staan de stappen beschreven die De Oostpoort doorloopt wanneer er sprake is van het vermoeden van of daadwerkelijke kindermishandeling en huiselijk geweld. Dit protocol gaat in op de verantwoordelijkheden van de school en de verwijsindex. In alle gevallen van meldingen op De Oostpoort wordt contact opgenomen met de aandacht functionaris. Op De Oostpoort is dit: Karin Heijs. Eveneens wordt directie en zorg in kennis gesteld van de melding.

1. Wat is een afwegingskader en hoe werkt het?

Het afwegingskader is een onderdeel van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode helpt beroepskrachten te beslissen wat zij moeten doen bij een vermoeden van kindermishandeling of verwaarlozing, huiselijk geweld of ouderenmishandeling. Gebeurtenissen zoals bijvoorbeeld kindermishandeling zijn meestal geen eenmalige incidenten, maar spelen vaak al veel langer. Om eerder duidelijkheid te krijgen of een onveilige situatie al eerder is gesignaleerd en om deze signalen te kunnen combineren zijn er nieuwe afspraken gemaakt in het afwegingskader. In navolging op de wijziging van het besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is dat ondervangen door in de stappen 4 en 5 van de meldcode een afwegingskader op te nemen.

2. Situaties van onveiligheid

In dit afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht altijd **moet** melden bij Veilig Thuis.

Dit zijn situaties van:

1. Acute onveiligheid
2. Structurele onveiligheid
3. Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling / verwaarlozing).

- 1. Acute onveiligheid:** Een zorgvrager (in het geval van De Oostpoort een kind of ouder) die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

- 2. Structurele onveiligheid:** Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (pleger schap en slachtofferschap) in de toekomst.

- 3. Disclosure:** Slachtoffers die uit zichzelf een professional om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een professional zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die je in stap 4 stelt.

* Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in bijlage 1

3. Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?

Beroepskrachten moeten een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

1. In ALLE gevallen van *acute onveiligheid* en/of *structurele onveiligheid* en *disclosure*.
2. In alle ANDERE gevallen waarin de leerkracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
3. Wanneer een leerkracht de hulp biedt of organiseert om betrokkene te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling en constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

4. Vijf afwegingsvragen in stap 4 van de Meldcode

Meldnorm 1	1	<i>Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?</i> Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier. Ja: Ga verder met afweging 2.
	2	<i>Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?</i> Nee: Ga verder met afweging 3. Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	<i>Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Ga verder met afweging 4.
	4	<i>Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: Melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
	5	<i>Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.</i> Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

5. Stappen

Stap 1

In kaart brengen van signalen

Kindcheck

Wie: de leerkracht, onderwijs ondersteunend personeel en overige personeelsleden binnen de school.

- Observeert
- signalen in kaart brengt
- Doe de Kindcheck (zie bijlage)
- documenteert

Stap 2

Collegiale consultatie

Bij twijfel: Veilig Thuis (anoniem)

Bij twijfel: letseldeskundige

Wie: de leerkracht, onderwijs ondersteunend personeel en overige personeelsleden binnen de school in overleg met de aandacht functionaris/intern begeleider

- doet collegiale consultatie
- advies vraagt bij de AF
- advies vraagt bij Veilig Thuis
- (indien van toepassing) signaal zet in verwijzindex
- documenteert

Stap 3

Gesprek met betrokkene(n) en

(indien van toepassing) kind

Wie: de aandacht functionaris en de persoon die heeft
gesignaleerd

- hebben gesprek met de betrokkene (ouder/verzorger/etc.)
- Leerkracht of AF heeft gesprek met de leerling
- documenteert

Stap 4

Wegen van geweld en/of kindermishandeling

Gebruik het afwegingskader

Bij twijfel: altijd Veilig Thuis

Wie: de aandacht functionaris/intern begeleider

- Beoordeeld de risicotaxatie en/of de beoordeling van de veiligheidssituatie uitvoert, en wie de 5 vragen van het afwegingskader beantwoordt
- bij twijfel contact opneemt met Veilig Thuis
- beslist over wel/niet naar stap 5
- bij doorgaan naar stap 5, de melding doet, en wie de melding met de betrokkenen bespreekt
- documenteert

Stap 5

Beslissen met Veilig Thuis

De aandacht functionaris/intern begeleider

- documenteert de vervolgstappen

Afweging 1

Is melden noodzakelijk?

De aandachtfunctionaris/intern begeleider

- documenteert de vervolgstappen

Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid

Afweging 2

Is hulpverlening (ook) mogelijk?

De aandacht functionaris/intern begeleider

- documenteert de vervolgstappen

6. Omschrijving van de Stappen 1 t/m 5

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Als een leerkracht of collega op school signalen opvangt van kindermishandeling of huiselijk geweld, wordt verwacht dat we deze signalen in kaart brengen. Ook signalen uit gesprekken moeten worden vastgelegd in Esis. Dit gebeurt zo objectief mogelijk. De status van hypothesen en veronderstellingen moeten onder vermelding van een bron worden vastgelegd, omdat deze afkomstig zijn van derden.

Soms ontstaan er risico's voor kinderen door de situatie waarin hun ouders verkeren, bijvoorbeeld als ouders zwaar verslaafd, ernstig ziek of zeer depressief zijn. Deze oudersignalen kunnen alleen worden opgepakt als de leerkracht of medewerker van de school weet dat een ouder kinderen heeft die van hem afhankelijk zijn. Het kan op school zo zijn dat de ouders signalen afgeven, maar de kinderen zelf niet.

In deze stap staat ook de kindcheck. Met de kindcheck wordt bedoeld dat professionals bij al hun volwassen cliënten die risicovol gedrag vertonen, vragen of er kinderen bij ze wonen. Bij ons op school betekent dit dat je ook kijkt naar de andere jongere of oudere kinderen die horen in dit gezin.

Stap 2: Collegiale consultatie en zonnodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het terrein van letselduiding

Bij stap 2 is het de bedoeling dat de in kaart gebrachte signalen worden besproken met het zorg –en adviesteam op school. Ook is het mogelijk de casus anoniem met Veilig Thuis te bespreken. In gevallen waarin de behoefte bestaat aan meer duidelijkheid betreffende fysiek letsel, kan een forensisch verpleegkundige om advies worden gevraagd.

Bij Irma Bakker (directeur) of Marjolein Ketelaar (intern begeleider) kan de contact gegevens van de wijkagent worden verkregen om hem te kunnen raadplegen.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind

Na de collegiale consultatie/ het overleg met het zorg-en adviesteam en het eventueel anoniem raadplegen van Veilig Thuis, volgt een gesprek met de betrokkene (ouder(s)/verzorger(s) etc.). Dit om te zorgen dat er open en transparante communicatie plaatsvindt. Soms zal in het gesprek het vermoeden worden weggenomen, wanneer dit zo is hoeven de vervolgstappen van de meldcode niet gevolgd te worden. Worden de zorgen over de signalen door het gesprek niet weggenomen, dan worden de vervolgstappen van de meldcode ingezet.

Het is belangrijk om bij stap 3 ook een gesprek alleen met het kind (of de ouder die het signaal afgeeft) te voeren. Zo kan diegene zich vrij uiten zonder dat de dader hierbij aanwezig is. Het is wel van belang dat de betrokkene hierover geïnformeerd wordt. Veelal zal dit gesprek voorafgaan aan het gesprek met de betrokkene.

Stap 3 mag worden overgeslagen op het moment dat de veiligheid van het kind of een ouder in geding is, als ervan uit wordt gegaan dat de dader zich na het gesprek zal afreageren op het kind of de ouder in de vorm van fysiek geweld, seksueel misbruik of eer-gerelateerd geweld. Ook kan

worden afgezien van het gesprek, wanneer het gesprek een goede reden is, om de contacten te verbreken, waardoor de persoon in kwestie uit het zicht raakt.

Stap 4: Risicotaxatie a.d.h.v. afwegingskader

Na de eerste drie stappen mag ervan uit gegaan worden dat er voldoende informatie is verzameld; er zijn signalen in kaart gebracht, er is overleg geweest met het zorg –en adviesteam, eventueel is veilig thuis geraadpleegd, er is een gesprek geweest met de ouders, het kind en andere betrokkenen binnen de casus. Er kan nu een weging gedaan worden. Dit houdt in dat de leerkracht –en of de aandacht functionaris het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling inschat, evenals de ernst van dit geweld. Wanneer er twijfel is over de aard en de ernst van het geweld, moet er altijd (opnieuw) advies gevraagd worden bij Veilig Thuis. De mening van het kind wordt meegenomen in de risicotaxatie.

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis

Is melden noodzakelijk? Is hulp inzetten/organiseren (ook) mogelijk?

Na de weging van stap 4, kan de leerkracht en/of aandacht functionaris, zo nodig ondersteund door deskundigen, tot een besluit: zelf hulp organiseren of een melding doen.

Wanneer er besloten wordt om zelf hulp te organiseren, eventueel met externen, dan is het belangrijk om de situatie te volgen en alsnog een melding te doen, wanneer de situatie opnieuw oplaait of het geweld niet blijkt te stoppen.

Wanneer er besloten wordt te melden, is de school niet in staat zelf hulp te organiseren, en zal nader worden onderzocht of er acties in gang kunnen worden gezet om het kind en de gezinsleden te beschermen. Veilig Thuis doet na melding onderzoek naar de signalen. Bij het doen van de melding, dient de melder zoveel mogelijk signalen te vermelden. Dit zijn de feiten en gebeurtenissen die zijn waargenomen. Meldt de melder ook feiten en gebeurtenissen die anderen hebben gezien of gehoord, dan moet hij deze ‘andere bron’ ook duidelijk in de melding noemen.

Het is belangrijk dat er voordat er een melding gedaan wordt, contact is met het kind en de ouders dat er een melding gedaan wordt. Er moet duidelijk uitgelegd worden wat de melding voor het kind en de ouders betekent en wat het doel van de melding is. Wanneer er bezwaar wordt gemaakt, worden deze besproken en wordt nagegaan hoe de school aan deze bezwaren tegemoet kan komen. Blijven de bezwaren overeind, dan is het aan de school om een afweging te maken. In principe willen we dat de betrokkene toestemming geeft voor het doen van een melding. Alleen in gevallen waarin dit niet lukt, nadat er in gesprek is gegaan over de bezwaren, komt het doen van een melding zonder toestemming in beeld.

Meldingen worden te allen tijde schriftelijk gedaan. De ouder kan zo van te voren de melding die gedaan wordt lezen en eventueel zijn/haar eigen visie toevoegen. Het is belangrijk om hierbij het ingevulde balansmodel met de beschermende –en risicofactoren toe te voegen (Bijlage 1). Om te kijken of er voldoende informatie is om een schriftelijke melding te doen, kan dit ook geverifieerd worden aan de hand van het triage instrument veilig thuis. (Bijlage 3)

7. Participatie van het kind

Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals zorgvuldig te handelen als zij vermoeden dat een kind thuis wordt mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt. De meldcode kent vijf stappen en kent een aantal beslismomenten. Volgens het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het Kind, zal het belang van het kind altijd een eerste overweging moeten zijn wanneer er beslissingen worden genomen die een kind raken. Om bij vermoedens van kindermishandeling te kunnen handelen in het belang van het kind is het hele proces van signaleren en de daarop volgende beslissingen betrokken worden, dat wil zeggen dat er naar hun visie gevraagd en geluisterd wordt, dat hun mening meeweegt in beslissingen en dat zij informatie krijgen.

In dit protocol handelen de professionals (de leerkrachten, onderwijs ondersteunend personeel en overige personeelsleden) in belang van de veiligheid van het kind. Op het moment dat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt er expliciet benoemd of het gaat om het kind of de ouders. In stap 3 van de meldcode wordt er een kind-gesprek gedaan door de professional die betrokken is bij de casus. In dit gesprek wordt er doorgevraagd op de situatie en wordt gekeken of het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt bevestigd. Mocht het zo zijn dat de leerkracht het lastig vindt dit gesprek alleen aan te gaan, dan kan er altijd besloten om dit gesprek samen met, of door de aandacht functionaris te laten plaatsvinden.

Wanneer wordt de informatie met het kind besproken?

In onderstaande gevallen wordt de informatie met het kind gedeeld:

- Bij zorgen over de thuissituatie in de vorm van een kind gesprek.
- De stappen van de meldcode en de bijbehorende besluiten die er worden genomen
- Wanneer er een terugkoppeling is van bijvoorbeeld Veilig Thuis, waarin de gemaakte afspraken aan school worden gecommuniceerd.
- Er wordt te allen tijde naar kinderen geluisterd en hun mening weegt mee in beslissingen.
- Kinderen hebben recht om een klacht in te dienen tegen de beslissing of zich hier tegen te verzetten.

Voorschriften luisteren naar de visie van kinderen.

Schoolbreed wordt er actief geluisterd naar het kind, zij doen ertoe en mogen hun eigen mening en standpunten/ argumenten formuleren. Leerkrachten nemen kinderen te allen tijde serieus. Ook binnen de meldcode is hier aandacht en ruimte voor. De leerkracht of aandacht functionaris gaat het gesprek aan met het kind en benoemt de stappen die genomen gaan worden, het is belangrijk dat het kind hoort wat er gebeurt en hierover zijn of haar mening mag uitspreken. Deze mening telt mee in de beslissingen die binnen de meldcode worden genomen. De mening van het kind hoeft niet leidend te zijn, maar moet wel worden meegenomen in de verslaglegging binnen de meldcode. Het is van belang dat de leerkracht of aandacht functionaris goed onderbouwt en uitlegt waarom bepaalde beslissingen of keuzes gemaakt worden.

Disclosure

Wanneer er sprake is van disclosure door een kind (*Kinderen die uit zichzelf een leerkracht of de aandacht functionaris om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.*) is het belangrijk dat gelijk de te nemen stappen met het kind worden

besproken. De aandacht functionaris wint advies in bij Veilig Thuis en samen met Veilig Thuis en het kind worden de vervolgstappen bepaald.

Herstelgericht handelen

Na overdracht naar Veilig Thuis of het doen van de melding biedt De Oostpoort steun aan de kinderen. In kind gesprekken door de leerkracht of aandacht functionaris wordt gevraagd hoe het met het kind gaat en of je ze als professional nog ergens mee kan helpen. Na een melding bij Veilig Thuis of na het inzetten van de meldcode wordt gedurende de eerste 4 schoolweken, 2 keer per week een kind gesprek met het kind gevoerd. Daarna kan dit op basis van de behoefte van het kind worden doorgezet of worden afgebouwd. Ook kan een leerkracht op basis van de kind gesprekken besluiten opnieuw de aandacht functionaris in te schakelen. Het is belangrijk dat het betreffende kind of de betreffende kinderen hiervan op de hoogte zijn. Eventueel kan in een leerlingbespreking met de Intern Begeleider of aandacht functionaris worden gekeken of er nog andere hulp ingezet moet worden, bijvoorbeeld door School Maatschappelijk Werk.

8. Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid

In de meldcode dient de organisatie vast te leggen wie binnen de organisatie de stappen doorloopt. Bijvoorbeeld een leerkracht die de signalen bespreekt met de IB-er/ aandacht functionaris van een school. De directeur van De Oostpoort beslist uiteindelijk of er wel of niet een melding wordt gedaan.

Jaarlijks overleg

Eenmaal per jaar overlegt de directie van De Oostpoort om, op basis van een kort schriftelijk jaarverslag van de aandacht functionaris, na te gaan op welke wijze de implementatie en de werking van de meldcode in het komend jaar kan worden bevorderd en welk aandeel de directie en de aandacht functionarissen hierin zullen hebben.

Overleg over scholing en toerusting van de medewerkers

In het jaarlijks overleg zoals hierboven bedoeld, adviseert de aandacht functionaris in ieder geval ook over de wijze waarop de directie van De Oostpoort in het komend jaar vorm zou kunnen geven aan zijn in de wet vastgelegde verantwoordelijkheid voor toerusting en scholing van de medewerkers die met de meldcode moeten werken.

Hoe gaat de organisatie om met vertrouwelijke informatie

Op De Oostpoort is één van de aandacht functionarissen eerste contactpersoon voor meldingen die binnen komen via Veilig Thuis. Op De Oostpoort is dit Karin Heijs. De aandacht functionaris neemt vervolgens contact op met de betreffende groepsleerkracht(en) en betrokkenen. Het is belangrijk dat de informatie alleen bij de betrokken personen en partijen blijft en dat hier verder op school niet over wordt gesproken, omdat dit gevoelige informatie betreft.

Instructie gebruik Kindcheck

De kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de kindcheck is om eventuele (of meer) kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) (of verzorgers) verkeert of verkeren. De kindcheck vindt plaats in stap 1 van de meldcode. De kindcheck is gericht op alle medewerkers van de school die contacten hebben met een ouder (of verzorger) die in zo'n situatie verkeerd.

De kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de leerkracht of medewerker van de school zich, vanwege de ernstige situatie van zijn volwassen cliënt, zorgen maakt over de aanwezige minderjarige kinderen. De kindcheck geldt als een leerkracht of andere medewerker van de school meent dat er, vanwege de toestand van zijn volwassen cliënt, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van cliënt. Zo geldt de kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten, suïcidepoging.

NB:

- Ook het contact met een ouder waarbij de leerkracht of medewerker van de school zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de kindcheck;
- De kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

Heb je twijfels over de veiligheid van de kinderen? Dan doorloop je de stappen van de meldcode. Je legt eerst vast door welke signalen bij de ouder je twijfelt over de veiligheid van de kinderen. Daarna volg je de verdere stappen van de meldcode die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt. Zie voor de kindcheck hoofdstuk 8.

Hoe wordt er binnen de meldcode gedocumenteerd

Alle signalen worden zo objectief en feitelijk mogelijk beschreven in ESIS. Ook wordt er in ESIS benoemd welke stap van de meldcode in werking is gezet.

Deskundigheid eer gerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis

Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eer gerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. Er kan een deskundige op het gebied van eer gerelateerd geweld geraadpleegd worden of Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Neem in dergelijke gevallen direct contact op met een aandacht functionaris eer gerelateerd geweld bij de politie.

Alle wijkagenten beschikken over het taakaccent eer gerelateerd geweld en kunnen dit zelf oppakken en desnoods opschalen naar collega's. Wanneer zij zelf niet bereikbaar zijn is het gewenst te bellen naar het reguliere politienummer.

9. Meldplicht bij seksueel misbruik in het onderwijs (MOA)

Naast de verplichte Meldcode zoals hiervoor is beschreven is er ook een meldplicht bij seksueel misbruik in het onderwijs.

De wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs (sinds 1999) wordt ook wel de Meld-, overleg- en aangifteplicht genoemd (MOA). Deze wet verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag.

Het doel van deze wet is om te voorkomen dat zedendelicten door scholen intern worden opgelost, met als mogelijk gevolg dat die medewerker op dezelfde school of elders opnieuw een zedendelict pleegt.

Onder zedenmisdrijven vallen:

- Ontucht
- Aanranding
- Grooming
- Schennis van eerbaarheid
- Kinderporno bezitten, bekijken en verspreiden
- Seksuele relatie met een minderjarige

Deze handelingen moeten hebben plaatsgevonden tussen een medewerker van de onderwijsinstelling en een minderjarige leerlingen: binnen, of in samenhang met, de schoolsituatie. Elke medewerker van de school is meldplichtig. Daaronder vallen niet alleen personeelsleden, maar ook personen die buiten dienstverband werkzaamheden verrichten voor de school, zoals stagiairs, schoonmaakpersoneel, uitzendkrachten en vrijwilligers. Ook de interne vertrouwenspersoon is meldplichtig.

De melding moet gemeld worden bij het bevoegd gezag van school. Dit is bij ons de directeur Irma Bakker. Zij meldt dit bij het bestuur.

Het bevoegd gezag overlegt vervolgens met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur luistert, informeert en adviseert. Samen probeert de vertrouwensinspecteur tot de juiste vervolgstappen te komen. Hierna wordt aangifte bij politie of justitie gedaan. Via 0900 111 3 111 kan er op alle werkdagen tussen 08.00 en 17.00 contact opgenomen worden.

Op de volgende pagina staat een schematische weergave van de procesgang bij het vermoeden, of informatie over, een zedendelict.

Procesgang

1

Een medewerker van een onderwijsinstelling heeft het vermoeden van, of informatie over, een zedendelict, gepleegd door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling.

2

De medewerker meldt dit aan het bevoegd gezag.

3

Het bevoegd gezag overlegt met de vertrouwensinspecteur.

4

Er is een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.

5

Het bevoegd gezag informeert (ouders van) klager en aangeklaagde dat aangifte wordt gedaan.

6

Het bevoegd gezag doet aangifte bij justitie of politie.

Bijlagen

Bijlage 1 Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld. Deze voorbeelden zijn gericht op de praktijk van het onderwijs, bijvoorbeeld: basisonderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en leerplicht.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. Poging tot verwurging. Wapengebruik. Geweld tijdens de zwangerschap. (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn. Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene.
Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken.
Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eerge relateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden

	betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.
Voorbeelden	

Bijlage 2 Meldformulier voor professionals

voor het melden van (vermoedens van) kindermishandeling, partnergeweld en ouderenmishandeling

Acuut gevaar

Weeg af of bij acuut gevaar contact met politie eerst noodzakelijk is alvorens er contact wordt gelegd met Veilig Thuis.

Dossiervorming

Alle informatie op het meldingsformulier is open en ter inzage voor directbetrokkene(n).

Invulinstructie

U hoeft alleen in te vullen wat u op dit moment weet. **PROBEER WEL ZO VOLLEDIG MOGELIJK TE ZIJN.**

Wij adviseren u altijd Veilig Thuis te bellen voor overleg en advies *voordat* u een schriftelijke of digitale melding doet.

Tel. 070 3469717 (Wij zijn bereikbaar op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur; buiten kantoortijden krijgt u de bereikbaarheidsdienst aan de lijn).

Meldcode

Als professional volgt u vooraf aan de melding eerst de stappen van de Meldcode.

Indien u als professional de kindcheck heeft gedaan, volgt u de Meldcode op basis van de oudersignalen.

Indien u stappen niet kunt afvinken, onderbouw waarom u deze stap niet heeft gevolgd.

☐ stap 1: in kaart brengen van signalen

☐ stap 2: overleg met Veilig Thuis en bij voorkeur ook een collega

☐ stap 3: ga in gesprek met betrokkene(n) om zorgen te bespreken

☐ stap 4: wegen van de vermoedelijke kindermishandeling en huiselijk geweld (incl. afwegingsvragen)

Bij KNMG is stap 4 evt. overleg met betrokken professionals.

☐ stap 5: beslissen: afweging 1: is melden noodzakelijk, afweging 2: Is hulpverlening (ook) mogelijk.

Zie ook <https://www.augeo.nl/nl-nl/meldcode/afwegingskader> voor de afwegingskaders per beroepsgroep.

1. Datum melding		
2. Gegevens van uzelf als melder		
Naam melder		
Werkzaam bij		
Functie		
Telefoon, bereikbaarheid		
Mailadres		
Betrokken sinds		
3a. Gegevens van elk kind en/of volwassene waarover u zich zorgen maakt. Zet degene waarover u zich het meest zorgen maakt op 1.		
1. Naam kind/volwassene		
Adres, postcode, woonpl.		
Telefoon + email		
Geboortedatum + Geslacht		vrouw
2. Naam kind/volwassene		
Adres,postcode, woonpl.		
Telefoon + email		
Geboortedatum + Geslacht		o jongen/man o meisje/vrouw
3. Naam kind/volwassene		
Adres,postcode, woonpl.		
Telefoon + email		
Geboortedatum + Geslacht		o jongen/man o meisje/vrouw
3b. Gegevens van overige gezinsleden/leden van huishouden.		
1. Naam		

6. Wat is de aanleiding om te melden? (= stap 1 van de Meldcode: Signalen in kaart brengen)

Vermoedelijke aard van de mishandeling:

- ☐ Kindermishandeling
- ☐ (Ex-)Partnergeweld
- ☒ Ouderenmishandeling (ouder dan 65 jaar)
- ☐ Geweld tegen ouders (onder de 65 jaar) door hun kinderen (tot 23 jaar)
- ☐ Overig, namelijk:

Beschrijf de zorgen en krachten:

Wat is de vermoedelijke duur van het geweld?

- ☐ Niet langer dan een week
- ☒ Niet langer dan een maand, maar langer dan een week
- ☐ Niet langer dan een half jaar, maar langer dan een maand
- ☐ Niet langer dan een jaar, maar langer dan een half jaar
- ☐ Niet langer dan een 5 jaar maar langer dan een jaar
- ☐ Langer dan 5 jaar

7. Wat is uw grootste zorg of angst wat er precies zou kunnen gebeuren als we niets doen?

Wanneer zou dit kunnen gebeuren?

8. Welk Cijfer geeft u voor de veiligheidssituatie op dit moment naar aanleiding van wat u gezien en gehoord heeft? 1

Wat maakt dat u dit cijfer geeft en niet een punt hoger?

Wat is er volgens u nodig om de (acute) veiligheid te vergroten en wat heeft u zelf hier al in gedaan?

*Wanneer er u een vermoeden heeft van acute onveiligheid van 1 of meer directbetrokkenen, neem dan telefonisch contact op met Veilig Thuis (zend hierna alsnog de schriftelijke melding).

9. Wanneer heeft u de melding besproken met betrokkenen? Herkennen zij de zorgen? Wat was hun reactie?*

(= stap 3 van de meldcode: gesprek met cliënt)

Mw. en dhr. zijn op de hoogte, dat ik de melding doe, en wij een meld plicht hebben.

*Indien het voor het beoordelen van de veiligheid van één of meer directbetrokkene(n) of voor de veiligheid van de melder noodzakelijk is, kan het informeren van de directbetrokkene(n) worden uitgesteld of in overleg met Veilig Thuis overgedragen

worden aan Veilig Thuis. Weeg de veiligheid van directbetrokkene(n) en uzelf goed af. Denk daarbij aan een gerelateerd geweld, escalerende agressie, wapenbezit etc.

10. Welke verwachtingen heeft u van Veilig Thuis?

Ik hoop dat doordat er meerdere instanties zich zorgen maken, er daadwerkelijk iets kan gebeuren.

Doet u een verplichte melding naar aanleiding van de meldcode?

☐ Ja

☐ Nee

Zo ja, is de hulp die u (als melder) of hulpverlening biedt toereikend?

☐ Ja

☐ Nee,

Hartelijk dank voor het invullen!

Verzending meldformulier

Verstuur het ingevulde formulier, bij voorkeur versleuteld, naar: info@veiligthuishaaglanden.nl of per post naar

Veilig Thuis Haaglanden Waldeck Pyrmontkade 872 2518 JS Den Haag

Na ontvangst van de schriftelijke melding wordt er, indien nodig, telefonisch contact met u opgenomen voor aanvullende informatie. U krijgt geen bevestiging van Veilig Thuis na ontvangst van de melding.

Binnen 5 werkdagen na ontvangst van de melding nemen wij contact met u op over onze veiligheidsbeoordeling, de mogelijkheden die er zijn om de zorgen aan te pakken en welke rol u hierin mogelijk nog kunt hebben.

Bijlage 3 Kindcheck

De kindcheck is onderdeel van stap 1 van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Het doel is om kinderen in risicovolle situaties zo vroeg mogelijk in beeld te krijgen en goede hulp in gang te zetten.

Stappen bij een eerlijk antwoord

Als de cliënt eerlijk antwoord geeft op jouw vragen en zich bewust is van de reële risico's voor de kinderen, neem je de volgende stappen:

- Ga na of de cliënt jouw zorgen over de kinderen overtuigend heeft weggenomen.
- Bij twijfel vraag je een collega of Veilig Thuis om mee te denken. Zet eventueel professionele hulp in of ondersteuning uit het netwerk van de cliënt.
- Blijven je zorgen bestaan, leg je cliënt dan uit dat je Veilig Thuis inschakelt voor een onderzoek naar de situatie van de kinderen. Vertel dat het gezin mogelijk (extra) hulp krijgt.

Stappen bij een afwijkend antwoord

Ontwijkt je cliënt je vragen, krijg je onvoldoende of onjuiste informatie of is je cliënt zich niet bewust van de risico's voor de kinderen, handel dan als volgt:

- Ga na of er hulpverleners bij het gezin betrokken zijn die de situatie van de kinderen kunnen helpen beoordelen.
- Is dat niet het geval, leg je cliënt dan uit dat je de meldcode gaat volgen en Veilig Thuis om advies gaat vragen. Vertel dat dit kan leiden tot een onderzoek naar de situatie van de kinderen en zo nodig tot (extra) hulp.

Let op: de kindcheck leidt er dus niet altijd toe dat je alle vijf de stappen van de meldcode doorloopt. Zoek in de meldcode van jouw organisatie op wat jouw taken en verantwoordelijkheden precies zijn.

Voorbeelden van algemene vragen die je met de kindcheck stelt:

- Wonen er (de hele week) minderjarige kinderen bij jou in huis?
- Deel je de zorg voor hen met een volwassene? Hoe is de zorg verdeeld?
- Waar verblijven de kinderen overdag?

Vragen over de zorg voor kinderen in de huidige situatie van de cliënt:

- Lukt het jou om jouw kinderen aandacht, tijd en zorg te geven?
- Hoe houd je voldoende toezicht op jouw (kleine) kinderen?
- Wie doet de praktische zaken, zoals; kinderen naar school brengen, koken en wassen?

Bij al deze vragen is het van belang dat je doorvraagt om een concreet beeld te krijgen van de situatie.